

ODGOVORI NA VPRAŠANJA ZA VAVČER ZA PATENTE, MODELE, ZNAMKE

- 1. Podjetje bi želelo bi registrirati skupno 8 znamk – vavčer krije delne stroške registracije ene same znamke ali lahko tudi več znamk hkrati oz. bi morali zaprositi za več vavčerjev?**

Podjetje lahko skupno registrira več znamki hkrati, vendar mora pri oddaji zahtevka priložiti dokazila za opravljene storitve za vse prijavljene aktivnosti.

- 2. Javni poziv navaja, da mora prijavitelj v vlogi navesti zunanjega izvajalca/zastopnika, pozivna dokumentacija pa, da ta navedba ni nujna, če podjetje želi uveljavljati le stroške pristojbin registracije. Je torej zunanji izvajalec oz. zastopnik nujni pogoj za oddajo vloge ali ne?**

Navedba zunanjega izvajalca se izpolni le v primeru, če bo prijavitelj uveljavljal upravičene stroške zunanjega izvajalca za zastopnika in/ali prevajalca! V vlogi mora prijavitelj navesti zunanjega izvajalca, v kolikor se zanj odloči.

- 3. Želeli bi prijaviti zaščito znamke. Zanima me, ali obstaja katalog izvajalcev in če ne, če lahko izberemo svetovalca za izdelavo na osnovi vpisa SKD (standardne klasifikacije dejavnosti).**

Zunanji izvajalci po tem javnem pozivu so lahko:

- patentni zastopniki in zastopniki za modele in znamke, vpisani v register zastopnikov, ki ga vodi Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju UIL) ter je dostopen na naslovu <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/urad-za-intelektualno-lastnino/>,
- tuji patentni zastopniki in zastopniki, ki lahko delujejo pred posameznimi uradi,
- prevajalci prijave, ki je predmet vloge in za katero se bodo uveljavljali upravičeni stroški po tem javnem pozivu.

- 4. Glede vavčerja za patente, modele, znamke: ali vavčer krije samo stroške izvajalcev storitev ali tudi ustrezne pristojbine in ostale stroške, potrebne v postopku registracije intelektualne lastnine?**

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški:

- **Stroški priprave dokumentacije za prijavo in/ali vzdrževanje in/ali širjenje patenta, modela, znamke v tujino** (vključuje strošek zastopnika za pripravo dokumentacije, z vsemi potrebnimi dejanji do registracije intelektualne lastnine).
- **Stroški prijave in/ali postopka registracije in/ali podelitve in/ali vzdrževanja za patent, model, znamko** pri UIL oziroma pri tujih patentnih uradih/ustanovah, vključno pri Evropskem patentnem uradu (kjer vključuje strošek uradne pristojbine za prijavo, poizvedbo in/ali podelitev patenta in/ali vzdrževanje).
- **Stroški prevoda prijave**, če gre za širjenje patenta, modela, znamke (ki je predmet vloge in za katerega/o se bodo uveljavljali upravičeni stroški po tem javnem pozivu) v tujino oz. za validacijo na posameznih uradih).

5. Do kdaj lahko podjetje odda vlogo za vavčer za patente, modele, znamke in ali se upošteva račun, ki je bil izdan pred najavo vavčerja.

Podjetje lahko svojo vlogo odda kadarkoli v času odprtja omenjenega vavčerja. Javni pozivi bodo odprti vse do porabe sredstev. Obdobje upravičenosti stroškov in izdatkov se prične s 1. 1. 2024 in traja do 30. 9. 2028.

6. Ali je pri vavčerju za patente, modele in znamke financirana tudi POMOČ PRI FINANCIRANJU SAME BLAGOVNE ZNAMKE ali le pomoč zunanjega izvajalca?

Po tem javnem pozivu se sofinancirajo upravičeni stroški:

- **Stroški priprave dokumentacije za prijavo in/ali vzdrževanje in/ali širjenje patenta, modela, znamke v tujino** (vključuje strošek zastopnika za pripravo dokumentacije, z vsemi potrebnimi dejanji do registracije intelektualne lastnine).
- **Stroški prijave in/ali postopka registracije in/ali podelitve in/ali vzdrževanja za patent, model, znamko** pri UIL oziroma pri tujih patentnih uradih/ustanovah, vključno pri Evropskem patentnem uradu (kjer vključuje strošek uradne pristojbine za prijavo, poizvedbo in/ali podelitev patenta in/ali vzdrževanje).
- **Stroški prevoda prijave**, če gre za širjenje patenta, modela, znamke (ki je predmet vloge in za katerega/o se bodo uveljavljali upravičeni stroški po tem javnem pozivu) v tujino oz. za validacijo na posameznih uradih).

7. V javnem pozivu - Vavčer za patente, modele, znamke je opredeljeno, da mora biti v podjetju zaposlena vsaj 1 oseba. Zanima me, če je opredeljeno za koliko ur je zaposlena? Ali je ok, če je npr. zaposlena za polovični delovni čas?

Oseba je lahko zaposlena tudi manj kot 8 ur.

8. V povezavi z Javnim pozivom za Vavčer za patente, modele, znamke nas zanima:

- **Ali se lahko eno podjetje prijavi z več vlogami za različnimi vsebinami?**
- **Mi že imamo izbrane zunanje zastopnike, s katerimi sodelujemo na področju zaščite Intelektualne lastnine (enega imamo za ZDA; enega za kitajsko in enega za ostali svet). Ali moramo v tem primeru dodatno dokazovati ekonomičnost izbire?**

Lahko oddate več prijav, vendar morate upoštevati, da lahko ima upravičenec hkrati v izvajanju največ tri vavčerje (ali po tem javnem pozivu za vavčer za Vavčer za zaščito patentov, modelov in znamk ali za kateri drugi javni poziv za ostale vavčerje). Ko katerega izmed teh treh vavčerjev zaključite (izvedete vse aktivnosti in oddate zahtevek), lahko oddate novo vlogo (za vavčer po tem javnem pozivu ali za kateri drugi javni poziv za vavčerje).

Prijavitelj mora priložiti ponudbo izbranega zunanjega izvajalca za izbrano aktivnost (patentni zastopniki, zastopniki za modele, zastopniki za znamke, prevajalci). V primeru, da bo podjetje izbralo več aktivnosti, potrebuje ponudbo od vsakega izbranega zunanjega izvajalca. V primeru, da podjetje ne bo imelo zunanjega izvajalca, ponudba ni potrebna.

9. Trenutno imamo v postopkih preko 10 patentov in patentnih prijav. Ali lahko v okviru enega vavčerja uveljavljamo stroške za različne patente in zaprosimo za subvencijo v višini 5.000€?

Podjetje lahko v okviru enega vavčerja uveljavlja stroške za različne patente, vendar mora tudi k zahtevku (v primeru odobritve vloge) oddati dokazila za vse patente, ki jih navaja v vlogi.

10. Ali se lahko na razpis prijavimo z namero po zaščiti blagovne znamke samo za področje R Slovenije ali mora bit obvezno dodana zaščita tudi za tujino?

Lahko je zaščita tudi samo za Slovenijo.

11. Zanima nas, če je zunanji izvajalec lahko tudi sodni izvedenec za intelektualno lastnino, ali so lahko le patentni zastopniki in zastopniki za modele in znamke vpisani v register zastopnikov, tako kot je napisano v registru?

Zunanji izvajalci po tem javnem pozivu so lahko:

- patentni zastopniki in zastopniki za modele in znamke vpisani v register zastopnikov, ki ga vodi Urad republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju UIL) ter je dostopen na naslovu <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/urad-za-intelektualno-lastnino/>
- patentni zastopniki in zastopniki za modele in znamke vpisani v register zastopnikov (na mednarodni ravni)
- prevajalci prijave, ki je predmet vloge in za katero se bodo uveljavljali upravičeni stroški po tem javnem pozivu.

12. Ali je upravičena prijava patenta zgolj v tujini ali tudi v Republiki Sloveniji?

Lahko je zaščita tudi za Slovenijo.

13. Ali je mogoče uveljavljati stroške zaščite intelektualne lastnine, v kolikor je podjetje že v pripravi dokumentacije za prijavo?

Lahko, uveljavljajo se stroški od 1.1.2024 dalje.

14. Ali je določeno časovno obdobje, kako dolgo mora podjetje vzdrževati zaprosen certifikat?

Ni določeno.

15. Ali je določena maksimalna vrednost prijaviteljev za posameznega zunanjega izvajalca?

Ni določena maksimalna vrednost.

16. Radi bi registrirali blagovno znamko za katero obstaja verjetnost, da bi jo v roku dveh let prodali. Zato me zanima ali obstajajo kakšne omejitve glede prodaje blagovne znamke?

Te omejitve nimamo, morate pa biti lastnik za čas trajanja vavčerja, torej še v času, ko boste oddajali zahtevek.

17. Se lahko na razpis: "vavčer za patente, modele, znamke" prijavijo novoustanovljena podjetja?

Lahko, na dan oddaje vloge morate imeti 1 zaposlenega.

18. V našem podjetju se zanimamo za zaščito blagovne znamke na evropskem tržišču. Zanima me ali mi naprej plačamo podjetju za zaščito znamke in potem dobimo 60% povrnjenih sredstev?

Tako je. V primeru odobritve iz naše strani boste ob oddaji zahtevka morali priložiti vsa dokazila, vključno s plačanimi računi.

19. V našem podjetju se zanimamo za zaščito intelektualne lastnine. Trenutno je na voljo Javni poziv za vavčerje za zaščito patentov, modelov in znamk. Pri pregledu razpisne dokumentacije nisem zasledila naslednjih informacij, in sicer:

- **Ali je starost podjetja pomembna pri prijavi na ta javni poziv?**
 - **Koliko zaposlenih mora imeti podjetje na dan prijave na poziv?**
 - **Koliko časa traja, od prijave na poziv do rezultatov prijave (Koliko časa čakaš, da ti odobrijo vavčer, s tem ne mislim zahtevka za izplačilo)?**
- Starost podjetja ni pomembna,
 - Prijavitelj mora imeti času trajanja projekta (t.j. do oddaje zahtevka) najmanj 1 zaposlenega. Za potrebe tega razpisa se upošteva kot zaposlena oseba tudi nosilec dejavnosti pri s.p. (če je to njegova edina podlaga za zavarovanje). V število zaposlenih se ne upošteva zaposleni iz programa javnih del.
 - Prijavitelji bodo o odločitvi o dodelitvi sredstev praviloma obveščeni v roku 15 delovnih dni od prejema posamezne vloge na Slovenski podjetniški sklad (do 250 oddanih vlog).

20. Nameravamo se prijaviti na javni poziv za zaščito intelektualne lastnine. Zaščititi hočemo dva ločena izuma. Zanima me:

- **ali lahko oba izuma prijavimo naenkrat na en vavčer,**
 - **ali je upravičen razlog za izbiro zastopnika to, da smo en izmed izumov z njihovo pomočjo že uspešno prijavili v Evropi, zdaj pa širimo zaščito v ZDA. Seveda hočemo delati z istim zastopnikom za konkretni patent.**
- Da, lahko prijavite oba na eno vlogo.
 - Da, to je upravičen razlog izbire zastopnika, je pa potrebno dodati njegovo ponudbo.

21. Podjetje je zainteresirano za Vavčer za patente, modele, znamke. Pogoji za prijavo predvidevajo, da mora imeti prijavitelj na dan oddaje vloge vsaj 1 zaposlenega.

Glede tega me zanima troje:

- **Kakšen odstotek zaposlitve mora imeti zaposleni v podjetju, ki se poteguje za vavčer (ali je predviden minimalni delež zaposlitve)?**
 - **Koliko časa pred oddajo vloge mora biti zaposleni zaposlen?**
 - **Koliko časa po oddaji vloge / pridobitvi vavčerja mora biti zaposleni zaposlen?**
- Minimalni delež zaposlitve ni opredeljen, oseba je lahko zaposlena tudi manj kot 8 ur.
 - Prijavitelj mora imeti v času trajanja projekta (t.j. do oddaje zahtevka) najmanj 1 zaposlenega.

22. Podjetje bi se želelo prijaviti blagovno znamko in model na Japonskem ter model v ZDA, kjer že imajo prijavljeno blagovno znamko. Prijazno prosim za informacijo, ali njihova želja sovpade v JR.

Podjetje lahko prijavi novo blagovno znamko in model na Japonskem ter model v ZDA.

23. V kolikor gre za skupen projekt, ki ga razvijata dve podjetji skupaj, in bi obe želeli modelno oz. patentno zaščito za določen izdelek, stroške izvedbe pa bo nosilo eno podjetje, ki bi se prijavilo na razpis SPS – ali je to dopustno?

- Drugo podjetje ne more zaprositi za sofinanciranja iste patente prijave,
- se celoten znesek pomoči šteje v kvoto de minimis pomoči tistemu podjetju, ki se bo prijavilo na javni poziv in dobilo vavčer za zaščito intelektualne lastnine.

24. Pri oddaji vloge bomo upoštevali v finančni konstrukciji predračunsko vrednost. V primeru, da pride do odstopanja dejanskih stroškov pri izvedbi, se v zahtevku za črpanje upošteva katera vrednost? Verjetno napovedana v vlogi?

Pogodba se kreira na podlagi vaše vloge, torej se upošteva znesek iz vloge.

25. Lahko z eno vlogo kandidiramo za sofinanciranje vložitve patentne prijave in hkrati zaščito blagovne znamke?

Da, lahko, v vlogi označite s kljukico na kaj se prijavljate.

26. Kot zastopnik za znamke in modele sem vpisana v register UIL in pri tem pogodbeno sodelujem s podjetjem. Zanima me ali lahko podjetje nastopa kot izvajalec za zaščito intelektualne lastnine v javnem pozivu za vavčer (izda račun upravičencu).

Podjetje, ki nastopa kot izvajalec mora biti vpisano tukaj:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/urad-za-intelektualno-lastnino/>

27. V primeru, da oddamo vlogo za Vavčer za patente, modele, znamke, in nam jo zavrnete; ali lahko ponovno oddamo vlogo za enak vavčer in za sofinanciranje enakih stroškov? Torej, vložili bi identično vlogo, kot je bila zavrnjena, s tem da bi popravili napake, zaradi katerih je bila prvotna vloga zavrnjena?

Vlogo vam v primeru, da nimate priloge, vrnemo v dopolnitev. V primeru, da je v določenem roku ne dopolnite, jo zavrzemo in lahko oddate novo vlogo.

28. V zvezi s pripravo dokumentacije za registracijo patenta/znamke/modela nas zanima, ali so upravičeni stroški samo stroški zunanjega izvajalca, ali se kot upravičeni stroški povrnejo tudi interni stroški podjetja za pripravo te dokumentacije (če torej dokumentacijo pripravijo zaposleni v podjetju). Če so upravičeni tudi interni stroški, nas zanima, na kak način se dokazujejo. Podobno vprašanje imamo glede predhodne raziskave patentibilnosti izuma oziroma raziskave glede možnosti in pogojev registracije konkretnih znakov kot znamk - ali so tudi glede take raziskave upravičeni samo stroški zunanjega izvajalca, ali tudi interni stroški podjetja (in na kak način se v slednjem primeru dokazujejo).

Interni stroški ne spadajo med upravičene stroške.

29. Kako si naj razlagamo navedbe v točki IV. Obveščanje in komuniciranje v javnosti? Kaj konkretno je mišljeno s tem, da je potrebno "smiselno" upoštevati Navodila organa upravljanja?

Navodila organa upravljanja na področju zagotavljanja prepoznavnosti, preglednosti in komuniciranja evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 (v nadaljevanju navodila) veljajo za upravičence, kar je v primeru vavčerjev Slovenski podjetniški sklad (kot upravičenec neposredne potrditve operacije). Slovenski podjetniški sklad mora tako skrbeti za ustrezno informiranje in komuniciranje javnosti z namenom, da je javnost seznanjena, da gre v primeru vavčerskih spodbud za sredstva evropske kohezijske politike. Podjetja so v primeru vavčerskih spodbud končni prejemniki sredstev evropske kohezijske politike. Od podjetij se tako pričakuje le smiselna uporaba teh navodil. Podjetja morajo tako vselej, kadar o projektu (ki je bil sofinanciran v okviru vavčerja) komunicirajo z javnostjo (mediji, na dogodkih, ipd.) omeniti, da je bil projekt sofinanciran iz sredstev evropske kohezijske politike.

30. Zanima nas, ali se lahko podjetje zamenja zunanjega izvajalca po podpisu pogodbe. Pogodbo o sofinanciranju je podjetje namreč že podpisalo, kontaktirali so izbranega zunanjega izvajalca in izvedeli, da jim bodo določeno storitev še dodatno zaračunali. Kaj v tem primeru lahko podjetje stori oziroma ali se lahko podjetje odloči za zamenjavo zunanjega izvajalca? Torej lahko podjetje še v sklopu te pogodbe

zamenja zunanjega izvajalca, ali je bolje od pogodbe »odstopiti« in oddati novo vlogo?

Zamenjava zunanjega izvajalca, navedenega v vlogi, je možna, vendar mora upravičenec predhodno (po podpisu pogodbe in najkasneje pred oddajo zahtevka) pridobiti pisno soglasje Slovenskega podjetniškega sklada. Obrazec - Zahtevo za zamenjavo zunanjega izvajalca (dosegljiv na spletni strani www.podjetniskisklad.si pod posameznim javnim pozivom) je potrebno posredovati preko elektronske pošte vavcer@podjetniskisklad.si. Slovenski podjetniški sklad po pregledu izda soglasje o zamenjavi zunanjega izvajalca.

31. Zanima me ali pri vavčerju za patente, modele in znamke pod upravičene stroške spadajo tudi naslednji stroški:

- **stroški svetovanja pri že registrirani znamki, kjer je prišlo do kršitve pravic s strani konkurenta;**
- **stroški zastopnikov v zvezi z zavrnitvijo ali ugovorom zoper registracijo znamke in**
- **vpis sprememb v zvezi z znamko?**

Po tem javnem pozivu so do sofinancirajo upravičeni zgolj naslednji stroški:

- Stroški priprave dokumentacije za prijavo in/ali vzdrževanje in/ali širjenje patenta, modela znamke v tujino
- Stroški prijave in/ali postopka registracije in/ali podelitve in/ali vzdrževanja za patent, model, znamko
- Stroški prevoda prijave

Kakršnikoli stroški vezani na kršitve pravic, ugovore in vpise sprememb v zvezi s patenti/modeli/znakami, niso upravičen strošek po tem javnem pozivu.

Splošna vprašanja

1. Ali se lahko na poziv prijavi tudi društvo?

Društvo niso upravičena do sofinanciranja s strani Slovenskega podjetniškega sklada.

Na poziv se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, ki se kot pravna ali fizična oseba, ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali zadruge (v nadaljevanju MSP). Za opredelitev MSP in določitev velikosti podjetja se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU.

2. Kako pri vas obravnavate samozaposlene v kulturi (ki smo po davčnih in drugih pravicah in dolžnostih nekako izenačeni s statusom s.p.). Lahko tudi mi kandidiramo za omenjena sredstva?

Na vavčerje se lahko prijavite, v kolikor imate kot samozaposleni v kulturi registriran s.p. in je le-to tudi vaša podlaga za zavarovanje.

3. Ali se na javni poziv prijavi tudi javni zavod, kateri pod krovno blagovno znamko trži proizvode podjetij, samostojnih podjetnikov iz določenega območja, kateri izpolnjujejo med njimi usklajene pogoje?

Javni zavodi niso upravičeni do sofinanciranja s strani Slovenskega podjetniškega sklada.

4. Ali se lahko na javne pozive za vavčerje (npr. zaščita intelektualne lastnine, internacionalizacija) prijavijo tudi socialna podjetja?

Na razpis se lahko prijavijo socialna podjetja, ki so se preoblikovala po Zakonu o socialnem podjetništvu in opravljajo gospodarske dejavnosti (Uradni list RS, št. 20/11, 90/14 – ZDU-1I in 13/18). Za opredelitev MSP in določitev velikosti podjetja se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU. (Zavodi, društva, zadruga, samostojni podjetniki in delniške družbe, v kolikor imajo status socialnega podjetja in ob pogoju, da izvajajo gospodarsko dejavnost).

5. Ali obstaja kakšna omejitev, koliko vavčerjev lahko prijavimo? Npr. se prijavimo na 4 hkrati, torej 2x na gospodarske delegacije, 1x za intelektualno lastnino in 1x za certifikate. Opazil sem omejitve max. dodeljene subvencije 30.000,00 EUR in seveda omejitev de minimis.

Omejitve glede vavčerjev:

- MSP lahko za ta javni poziv pridobi sredstva večkrat letno.
- MSP ima lahko hkrati v izvajanju največ tri (3) vavčerje, in sicer po tem ali po različnih javnih pozivih.
- MSP-ju se lahko za vavčerje odobri letno največ 30.000,00 EUR, pri čemer velja, da vavčer pomeni sklenjeno pogodbo o sofinanciranju.

6. Zanima me, če lahko oddamo vlogo na objavljene javne pozive vavčerjev tudi, če smo pravno organizirani kot zbornica.

Na poziv se lahko prijavijo mikro, mala in srednje velika podjetja s sedežem v Republiki Sloveniji, ki se kot pravna ali fizična oseba, ukvarjajo z gospodarsko dejavnostjo in so organizirana kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki ali zadruga (v nadaljevanju MSP). Za opredelitev MSP in določitev velikosti podjetja se upoštevajo določila iz Priloge 1 Uredbe 651/2014/EU.

Zbornice se, v kolikor niso organizirane kot zgoraj naštetih pravne oblike, niso upravičene do sofinanciranja s strani Slovenskega podjetniškega sklada.

7. PODROBNEJŠA INTERPRETACIJA 3. odst. 8. točke javnih pozivov za vavčerje

3. odstavek 8. točke »Okvirna višina sredstev, ki je na razpolago« se v javnih pozivih za vavčerje glasi:

»Slovenski podjetniški sklad si pridržuje pravico, da lahko:

- javni poziv oz. pozivno dokumentacijo kadarkoli prekliče - vlog, ki jih prejme na javni poziv ne bo obravnaval;
- javni poziv oz. pozivno dokumentacijo kadarkoli spremeni - vloge prejete do datuma spremembe, bo obravnaval pod pogoji, ki so veljali v času oddaje vloge;
- začasno ustavi (in naknadno ponovno sprost) prejetje vlog na javni poziv - vloge, ki jih je že prejel, a za njih še ni podpisal pogodb, bo obravnaval v skladu z razpoložljivimi sredstvi; in sicer z objavo na spletnih straneh Slovenskega podjetniškega sklada oz. v primeru spremembe javnega poziva tudi v Uradnem listu RS.

Pri primerih iz zgornjega odstavka velja, da ne veljajo za že sklenjene pogodbe o sofinanciranju. V primeru porabe sredstev lahko MSP-ji posredujejo novo vlogo, ko Slovenski podjetniški sklad ponovno objavi javni poziv in/ali pozivno dokumentacijo oz. ponovno sprost prejetje vlog.«

Podrobnejša interpretacija:

- 8. točka govori o okvirni višini sredstev, ki so na razpolago;
- 3. odstavek 8. točke opredeljuje ravnanje Slovenskega podjetniškega sklada kot razpisovalca v primerih sprememb višine sredstev;

- Slovenski podjetniški sklad skladno s točko 8., ki se navezuje na višino sredstev, ki so na razpolago, obravnava vse vloge pod pogoji, ki so veljali na dan oddaje vloge, v kolikor so bila sredstva še na voljo, s ciljem enakopravne obravnave MSP-jev;
- V primeru, ko ni na voljo dovolj sredstev, Slovenski podjetniški sklad ravna skladno s 3. odstavkom 8. točke in prejete vloge, ki jih je sicer že prejel, a za njih še ni podpisal pogodb, ne obravnava.
- V kolikor se kasneje zagotovijo dodatna sredstva oz. je ponovno višje opredeljena okvirna višina sredstev posameznega javnega poziva za vavčerje, lahko MSP-ji posreduje novo vlogo na Slovenski podjetniški sklad.